

CYNGOR CYMUNEDOL LLANDDAROG CYMUNED CYNGOR

Cofnodion cyfarfod Chwefror 2021 o Gyngor Cymuned Llanddarog a gynhaliwyd ar-lein ar 10/02/2021 am 19.00.

195/2020-2021 Yn bresennol:

Cynghorwyr: M Rees (Cadeirydd), R Jones, J Youens, W Evans, J Williams OBE, R Owen, H Jones.

Cynghorydd Sir A Davies.

Clerc.

196/2020-2021 Ymddiheuriadau.

Cynghorwyr: S Herridge, R Newell, E Davies.

197/2020-2021 Datganiadau o Ddiddordeb Personol.

Dim.

198/2020-2021 Cyfle i'r Cyhoedd annerch y Cyngor ar Eitemau Agenda.

Dim.

199/2020-2021 Materion Plismona a Diogelwch ar y Ffyrdd.

Dim.

Ymunodd y Cynghorydd Sir A Davies â'r cyfarfod am 19.08.

200/2020-2021 Materion Cyngor Sir - Cyng. A Davies.

Adroddodd y Cynghorydd Sir A Davies ar agenda'r Cyngor Sir y mis hwn a'r mwyaf dadleuol oedd yr ymgynghoriad ar gyfer ysgolion ardal Kidwelly a Llandybie. Yn dilyn trafodaeth sylweddol, gwrthodwyd gwelliant i ohirio'r ymgynghoriad gan fod y Cyngor Sir yn cynnal yr ymgynghoriad yn unol â pholisi'r Llywodraeth. Y bwriad yw creu dwy ysgol newydd yn y pentrefi ond mae Mynydd y Garreg a Blaenau yn rhan o'r ymgynghoriad. Mae Rhybudd o Gynnig gan Rob James (Llafur) i atal yr ymgynghoriad nes bod y pandemig drosodd. Felly, mae gwelliant gan Glynog Davies yn gofyn i Lywodraeth Cymru roi'r hawl i'r Sir ohirio'r ymgynghoriad gan fod y cyngor yn dilyn Polisi'r Llywodraeth. Pasiwyd y gwelliant. Wrth aildrefnu unrhyw ddarpariaeth addysg mae yna deimladau cryf mewn trefi a chymunedau sy'n ddealladwy.

Mae cyflwr y ffyrdd yn wael iawn yn ardal Sir Gaerfyrddin ac mae canran y cwynion yn uchel iawn. Yn anffodus collwyd £1 miliwn arall o'r gyllideb hon er bod yr Adran yn obeithiol o dderbyn cyllid grant i ategu'r diffyg.

Mae cyflenwad band eang i'r gymuned yn cael ei drafod ar hyn o bryd a gobeithio y bydd contractwr addas yn gallu rhoi'r cyflymder sy'n ofynnol i breswylwyr.

Adroddodd y Cynghorydd Sir A Davies ei bod wedi ymarfer Cadw Cymru yn Daclus yn ardal Llanarthne a bod oddeutu 12 bag o sbwriel wedi'u casglu.

Cododd y Cynghorydd R Jones bryder ynghylch cyflenwi Band Eang i'r ardal gan fod Band Eang ffibr ar gael ar hyn o bryd i drigolion y gymuned. Cyhoeddodd y Cynghorydd J Williams fod gan Gyngor Sir Caerfyrddin dudalen cysylltedd digidol a oedd yn nodi'r canlynol: -

Mae technoleg ddigidol yn sail i bron bob agwedd ar fyw modern ar draws gwaith, teithio, hamdden ac iechyd, ac erbyn hyn mae mynediad da i'r rhyngwrwd yn cael ei ystyried yn eang fel y '4ydd cyfleustodau'. Mae cysylltedd cyflym, dibynadwy yn hanfodol i gefnogi twf busnes, helpu cymunedau gwledig i ffynnu, gwella iechyd a lles, a'i gwneud hi'n haws i bobl fynd ar-lein a chael mynediad at wasanaethau cyhoeddus. Diffinnir band eang cyflym fel cysylltiad rhyngwrwd gyda chyflymder lawrlwytho sy'n fwy na 30mb yr eiliad. Mae gan 86% o drigolion Sir Gaerfyrddin fynediad at fand eang cyflym iawn, ond dim ond 40% yw'r gyfradd manteisio. Po fwyaf o unigolion sydd gennych yn eich busnes neu'ch cartref gan ddefnyddio dyfeisiau cysylltiedig, y mwyaf yw'r lled band y bydd ei angen arnoch i atal arafu neu golli gwasanaeth. Os ydych chi'n ansicr beth sydd orau i'ch busnes neu'ch cartref,

<https://www.carmarthenshire.gov.wales/home/business/digital-connectivity/>

201/2020-2021 Adroddiad y Cadeirydd.

Dim.

202/2020-2021 Cadarnhau a Llofnodi Cofnodion Cyfarfod y Cyngor 13/01/2021.

Penderfynwyd cadarnhau'r cofnodion ar gyfer 13/01/2021 ac i'r Cadeirydd lofnodi'r cofnodion ar 13/02/2021. Cynigiwyd gan y Cyng J Youens ac eiliwyd gan y Cynghorydd Williams OBE

203/2020-2021 Materion yn codi o'r munudau uchod.

Adroddodd y Cynghorydd J Youens fod yr ysgubwr ffordd wedi bod i Fynyddcerrig a chlirio'r graean rhydd o'r briffordd a'r palmentydd.

204/2020-2021 Gohebiaeth.

Derbyniwyd galwad ffôn gan aelod o'r gymuned yn nodi nad oedd y llwybr troed o fferm Lodge i Glanyrynys wedi cynnal yn ystod y 12 mis blaenorol. Adroddodd y Cynghorydd W Evans fod Cyngor Sir Gaerfyrddin yn gyfrifol am gynnal a chadw'r holl lwybrau cyhoeddus yn ardal Cyngor Cymuned Llanddarog. Cadarnhaodd y Cynghorydd W Evans fod 2 x bont newydd wedi'u gosod dros yr afon ar hyd y llwybr dan sylw o fewn y 12 mis diwethaf. Gofynnodd y Cynghorydd J Williams a allai Cyngor Cymuned Llanddarog gymryd cyfrifoldeb am gynnal a chadw'r llwybrau troed ond oherwydd cyfyngiadau cyllidebol, nid oedd hyn yn opsiwn. **Penderfynwyd** i'r Cynghorydd J Williams ymweld â'r safle ac i'r Clerc gysylltu â'r adran berthnasol i gael gwybodaeth am gyflwr y llwybr a fyddai'n cael ei gyflenwi o fewn yr wythnos.

205/2020-2021 Cynllunio.

Ni dderbyniwyd unrhyw geisiadau cynllunio.

206/2020-2021 Taliadau

Ardystiwyd y taliadau isod yng nghyfarfod misol mis Ionawr a'u cadarnhau yng nghyfarfod Misol mis Chwefror. Copïau o anfonebau a anfonwyd at yr holl aelodau yn electronig cyn talu am awdurdodiad. Cynigiwyd gan y Cynghorydd J Williams OBE ac eiliwyd gan y Cynghorydd R Jones.

Dull Talu	Dyddiad	Cyflenwyr a Manylion	Swm £ gan gynnwys TAW
Ar-lein	28/01/2021	WCVA SIN 010321	21.30
Ar-lein	28/01/2021	Cyflogres Ionawr JG Evans	359.23
Ar-lein	28/01/2021	Cyllid a Thollau EM TALU - Cyfnod 10	89.80

Ar-lein	28/01/2021	Swyddfa Archwilio Cymru – Inv 005067	304.75
Ar-lein	28/01/2021	Pwyllgor Lles Mynyddcerrig - Coeden Nadolig	50.00
Ar-lein	28/01/2021	Cyng E Davies - Ad-daliad Cofrestrfa Tir HM	6.00

207/2020-2021 Derbynebaw.

Dim.

208/2020-2021 Adolygu'r amserlen asesu risg gorfforaethol.

Roedd y Clerc wedi e-bostio copi o'r asesiad risg corfforaethol cyfredol at holl aelodau'r Cyngor ar 15/01/2021 i baratoi ar gyfer y cyfarfod.

Derbyniwyd E-bost gan y Cynghorydd J Williams yn argymhell bod a dylid cynnwys trefniadau goruchwylio ariannol pro-temp yn absenoldeb y Clercod yn yr asesiad.

Cynigiodd y Cynghorydd M Rees y dylid tynnu colofn y Wasg o'r asesiad risg gan nad oedd yn cael ei weithredu ar hyn o bryd.

Derbyniwyd E-bost gan y Cyng M Rees a'r Cynghorydd R Jones ar 29/01/2021 ynghylch GDPR a'r issue o gofrestru ar gyfer y Cyngor Cymuned. Roedd y ddau Gynghorydd o'r farn nad oedd angen cofrestru na thalu'r ffi. Byddai Cyngor Cymuned Llanddarog yn dal i lynu wrth GDPR ond ni fyddai angen cofrestru

Isod mae Canllawiau Gwefan y Comisiynydd Gwybodaeth:

Ydyn ni'n awdurdod cyhoeddus o dan GDPR y DU?

Mae adran 7 o DPA 2018 yn diffinio'r hyn sy'n 'awdurdod cyhoeddus' at ddibenion GDPR y DU.

Mae'n dweud bod y canlynol (a dim ond y canlynol) yn 'awdurdodau cyhoeddus':

awdurdod cyhoeddus fel y'i diffinnir gan Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000,

awdurdod cyhoeddus yn yr Alban fel y'i diffinnir gan Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth (Yr Alban) 2002, a

awdurdod neu gorff a bennir neu a ddisgrifiwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol mewn rheoliadau;

a dim ond at ddibenion GDPR y DU y maent yn awdurdodau cyhoeddus pan fyddant yn cyflawni tasg a gyflawnir er budd y cyhoedd neu wrth arfer awdurdod swyddogol sydd wedi'i freinio ynddynt.

Fodd bynnag, dywed adran 7 (3) o DPA 2018 nad yw'r canlynol yn awdurdodau cyhoeddus at ddibenion GDPR y DU:

cyngor plwyf yn Lloegr;

cyngor cymunedol yng Nghymru;

cyngor cymunedol yn yr Alban;

cyfarfod plwyf a gyfansoddwyd o dan adran 13 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972;

cyfarfod cymunedol a gyfansoddwyd o dan adran 27 o'r Ddeddf honno;

ymddiriedolwyr siarter a gyfansoddwyd—

o dan adran 246 o'r Ddeddf honno,

o dan Ran 1 o Ddeddf Llywodraeth Leol a Chynnwys y Cyhoedd mewn Iechyd 2007, neu gan Reoliadau Ymddiriedolwyr Siarter 1996.

Er nad ydych yn awdurdod cyhoeddus at ddibenion GDPR y DU, nid yw hyn yn effeithio ar eich statws fel awdurdod cyhoeddus o dan unrhyw ddeddfwriaeth arall.

<https://ico.org.uk/for-organisations/in-your-sector/local-government/local-gov-gdpr-faqs/>

Cytunodd holl aelodau'r Cyngor â'r cynigion a phenderfynwyd i'r Cyng M Rees newid yr asesiad risg corfforaethol cyfredol, i'r Cyng. R Jones brofi ac awdurdodi'r gwelliannau ac i'r Clerc gwblhau'r ddogfen.

209/2020-2021 Mae adborth gyrwyr yn arwyddo Pont Lan Lucis.

Derbyniwyd E-bost gan aelod o'r cyhoedd **184/2020-2021** ynghylch cerbydau sy'n teithio ar gyflymder er gwaethaf yr arwyddion 30mya a 'ARAF' yn cael eu hargraffu ar y B4310 tuag at bont Lan Lucas. Mae rhai preswylwyr wedi bod yn dyst i ddigwyddiadau yn ymwneud â cherbyd yn teithio ar gyflymder, yn cwrdd â lori fawr neu arallgerbyd ger y bont a damwain yn cael ei osgoi gan yrrwr y cerbyd mawr sy'n mowntio'r palmant. Roedd y Clerc wedi siarad â Mr Andrew Morgan, peiriannydd traffig o Gyngor Sir Caerfyrddin a chynhaliwyd cyfarfod safle o'r blaen gyda'r Cynghorydd Sir A Davies a'r Cyng J Williams ynghylch arwydd adborth gyrwyr yn yr un lleoliad. Oherwydd nad oedd ffynhonnell pŵer uniongyrchol ar gael yn y lleoliad, awgrymwyd y gellid dyrannu uned ynni solar i'r safle. Trafodwyd y mater a phenderfynodd aelodau'r Cyngor fod cyfarfod safle arall i'w drefnu rhwng Mr Andrew Morgan, y Cynghorydd J Williams a'r Cynghorydd R Jones. **Penderfynwyd** i'r Clerc drefnu cyfarfod rhwng yr holl bartïon a chopïo J Williams ac R Jones y Cynghorydd i bob gohebiaeth.

210/2020-2021 Ceisiadau tendr am gynnal a chadw tir

Gofynnodd y Clerc yng nghyfarfod mis Ionawr i gyfarfod is-bwyllgor gael ei gynnal ar 20/01/2021 rhwng y Cynghorydd W Evans, y Cynghorydd R Jones ac aelodau Cyngor Cymuned Llanarthne i fformatio ceisiadau tendr newydd ar gyfer y contract cynnal a chadw tiroedd. Cynhaliwyd cyfarfod o is-bwyllgorau gan gynnwys y Cynghorydd D Morgan ac E Jenkins o Gyngor Cymuned Llanarthne a Chynghorydd R Jones a W Evans o Gyngor Cymuned Llanddarog ar 20/01/2021 i gydweithredu cytundeb tendro ar gyfer y ddau Gyngor Cymunedol. Cytunwyd yng nghyfarfod yr is-bwyllgor i fformatio'r cytundeb tendro yn seiliedig ar gais tendr blaenorol Cynghorau Cymuned Llanddarog gyda mân addasiadau yn cael eu nodi o gais tendr blaenorol Cynghorau Cymuned Llanarthne. Anfonwyd prawf o'r cais tendr newydd at holl aelodau'r is-bwyllgor ar 04/02/2021 a chan nad oedd angen unrhyw newidiadau anfonwyd ef yn ddiweddarach at holl aelodau Cyngor Cymuned Llanarthne ar 06/02/2021. Ar ôl trafodaeth fer cytunwyd i gynnwys torri ymylon glaswellt wrth ymyl Ysgol Llanddarog a'u rhoi ar y map. Diolchodd y Cynghorydd M Rees i'r is-bwyllgor am eu gwaith yn fformatio'r cais tendr newydd. Cynigiwyd gan y Cynghorydd Sir R Jones ac eiliwyd gan y Cynghorydd J Williams i dderbyn y cais tendr newydd. Penderfynwyd i'r Clerc gwblhau'r ddogfen yn derfynol ac anfon y cais am dendr at ddarpar gontractwyr. Diolchodd y Cynghorydd M Rees i'r is-bwyllgor am eu gwaith yn fformatio'r cais tendr newydd. Cynigiwyd gan y Cynghorydd Sir R Jones ac eiliwyd gan y Cynghorydd J Williams i dderbyn y cais tendr newydd. Penderfynwyd i'r Clerc gwblhau'r ddogfen yn derfynol ac anfon y cais am dendr at ddarpar gontractwyr. Diolchodd y Cynghorydd M Rees i'r is-bwyllgor am eu gwaith yn fformatio'r cais tendr newydd. Cynigiwyd gan y Cynghorydd Sir R Jones ac eiliwyd gan y Cynghorydd J Williams

i dderbyn y cais tendr newydd. **Penderfynwyd** i'r Clerc gwblhau'r ddogfen yn derfynol ac anfon y cais am dendr at ddarpar gontractwyr.

211/2020-2021 Adolygiad Polisi Yswiriant.

Roedd y Clerc wedi e-bostio copi o'r polisi yswiriant cyfredol at holl aelodau'r Cyngor ar 03/02/2021 i baratoi ar gyfer y cyfarfod. Roedd y Clerc wedi siarad â gweinyddwr BHIB, y darparwr yswiriant, cyn y cyfarfod ynghylch cydweithrediad posibl o bolisiau yswiriant â Chyngor Cymuned Llanarthne er mwyn lleihau costau premiwm. Dywedwyd wrth y Clerc y gellid gwneud hyn ond pe bai hawliad byth yn cael ei gychwyn yn y naill neu'r llall o'r Cynghorau Cymunedol, byddai'r Cyngor Cymunedol arall yn derbyn cynnydd mewn costau premiwm. Dywedwyd wrth y Clerc mai'r unig ffordd i leihau costau oedd adolygu poblogaeth y gymuned. Cafodd y Cynghorydd M Jones o Gyngor Cymuned Llanarthne y wybodaeth am y boblogaeth ar ran y Clerc ac adroddwyd bod poblogaeth Llanddarog yng Nghanol 2019 yn 1267 gydag amcangyfrif o gynnydd o 6% cyn i Gyfrifiad 2021 gael ei gynnal. Mae'r polisi cyfredol yn addas i gwmpasu poblogaeth o 5000 ac felly'n cynyddu'r gost premiwm flynyddol. Awgrymodd y clerch y dylid lleihau nifer y boblogaeth i 2000 er mwyn arbed oddeutu £150.00 y flwyddyn. Trafodwyd y mater gan aelodau'r Cyngor a chynigiwyd gan y Cynghorydd H Jones a'i eilio gan y Cyng J Williams i leihau nifer y boblogaeth i 2000. **Penderfynwyd** i'r Clerc newid y polisi cyfredol pan fydd adnewyddiad yn ddyledus.

212/2020-2021 Fforwm er mwyn i'r Aelodau godi adroddiadau / cwestiynau trwy'r Cadeirydd.

Adroddodd y Cynghorydd J Youens fod craciau wedi dechrau ymddangos ar y bont wrth ymyl yr hen ysgol ym Mynyddcerrig. **Penderfynwyd** i'r Clerc adrodd i'r adran berthnasol.

Cyflwynodd y Clerc gynnis i holl aelodau'r Cyngor i aelod o Frigâd Dân Canolbarth a Gorllewin Cymru fynychu cyfarfod mis Mawrth ar 10/03/2021 i ddiweddarau'r Gymuned ar ddiogelwch tân yn y cartref, lleihau llosgi bwriadol a gwasanaethau eraill a gynigir gan y Gwasanaeth Tân. Trafodwyd y cynnis gan aelodau'r Cyngor, a gynigiwyd gan y Cynghorydd Sir J Youens ac eiliwyd gan y Cynghorydd W Evans. **Penderfynwyd** i'r Clerc gadarnhau'r cyflwyniad gydag aelod o Frigâd Dân Canolbarth a Gorllewin Cymru.

213/2020-2021 Yn camera 20.32.

Gadawodd y rhai nad oeddent yn aelodau o'r Cyngor Cymuned na'r Clerc y cyfarfod - i beidio â dychwelyd. Mae'r gwaharddiad oherwydd bod materion personél / staffio yn cael eu trafod.

214/2020-2021 Rhedeg tâl staff Mis Chefror 2021.

Anfonwyd E-bost o'r adroddiad at bob aelod cyn y cyfarfod ar-lein. Penderfynwyd derbyn yr adroddiad a chadarnhau talu'r symiau fel y'u cyflwynwyd.

215/2020-2021 Adolygiad parhaus o sefyllfa cofrestru ceir.

Roedd y Clerc wedi cofrestru gyda chynllun pensiwn NEST ac wedi anfon copi o'r telerau ac amodau at holl aelodau'r Cyngor ar 29/01/2021 gan fod angen awdurdodiad cyn dechrau gyda'r cynllun. Cododd y Cynghorydd M Rees rai pryderon gyda'r Clerc ar 30/01/2021 ynghylch rhai agweddau ar y cynllun. Cysylltodd y Clerc â NEST ac egluro'r holl gwestiynau i'r Cyng M Rees cyn y cyfarfod. Cynigiwyd gan y Cynghorydd J Williams a'i eilio gan y Cynghorydd W Evans i dderbyn telerau ac amodau cynllun pensiwn NEST ac i'r Clerc gwblhau'r ffurflen gais a dechrau gyda chyfraniadau o 01/04/2020 fel y cytunwyd yng nghyfarfod mis Hydref ar 14/10/2020 (**Cofnod 134/2020-2021**).

216/2020-2021***Am 20.42 gofynnwyd i'r Cynghorydd M Rees (Cadeirydd) adael y cyfarfod i ganiatáu amser i aelodau'r Cyngor drafod mater yr oedd hi'n ymwybodol ohono. Awgrymodd y Cynghorydd R Jones, oherwydd pandemig Covid-19 ac nad oedd y cadeirydd presennol wedi mynychu nac wedi bod yn rhan o unrhyw un o'r digwyddiadau cymdeithasol blynyddol y byddai'n cael cyfle i aros yn Gadeirydd am yr ail flwyddyn. Trafodwyd y cynnig gan yr holl aelodau a oedd yn bresennol a chan fod Cyngor Cymuned Llanddarog a llawer o Gynghorau Cymunedol eraill wedi caniatáu ail dymor i'r Cadeirydd mewn blynyddoedd blaenorol, penderfynwyd ymestyn cadeiryddiaeth y Cynghorydd M Rees am yr ail flwyddyn. Os bydd pandemig Covid-19 yn aros am 12 mis arall, dyrennir y Gadeiryddiaeth i'r Is-gadeirydd ym mis Mai 2022. Cynigiwyd gan y Cynghorydd R Jones a'i eilio gan y Cynghorydd W Evans. Cytunodd yr holl aelodau ***

217/2020-2021 Gorffennodd y cyfarfod am 20.50.

Cadeirydd

Dyddiad
